

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

N Á L E Z

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 110/2019-53

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. februára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojmíra Mamojku (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní o ústavnej sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpenej advokátkou JUDr. Jolanou Černou, Bazová 337/28, Jahodná, pre namietané porušenie základného práva na prejednanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 123/2009 a postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Co 210/2016 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 123/2009 p o r u š e n é b o l o .

2. Primerané finančné zadosťučinenie n e p r i z n á v a .

3. Okresný súd Dunajská Streda j e p o v i n n ý [REDACTED] nahradiť trovy konania v sume 533,88 € (slovom päťstotridsaťtri eur a osemdesiatosem centov) na účet

advokátky JUDr. Jolany Černej, Bazová 337/28, Jahodná, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ] n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Sťažnostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. III. ÚS 110/2019 z 12. novembra 2019 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 123/2009 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Co 210/2016 (ďalej len „napadnuté konanie krajského súdu“).

2. Sťažovateľka uviedla, že návrhom z 8. júla 2009 iniciovala konanie o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) na okresnom súde. Predmetné konanie podľa sťažovateľky prebiehalo s prietahmi, a preto sa v roku 2014 obrátila na predsedu okresného súdu so sťažnosťou na prietahy v konaní, ktorá bola vyhodnotená ako neopodstatnená. Krajský súd po prešetrení vybavenia sťažnosti okresným súdom konštatoval, že z rozpisu úkonov okresného súdu v napadnutom konaní vyplýva, že okresný súd nekonal plynulo, a preto považoval sťažnosť sťažovateľky za opodstatnenú.

3. Sťažovateľka ďalej uviedla, že prvé meritórne rozhodnutie v jej právnej veci bolo vyhlásené na pojednávaní 6. novembra 2015. Z dôvodu podania odvolania bol spis okresného súdu odoslaný krajskému súdu 1. apríla 2016. Následné doplnenie sťažnosti

sťažovateľky na prietahy v konaní zo 17. októbra 2016 bolo krajským súdom vyhodnotené ako neopodstatnené. Krajský súd o podanom odvolaní rozhodol uznesením sp. zn. 11 Co 210/2016 z 5. apríla 2017, ktoré bolo okresnému súdu doručené 9. mája 2017. V poradí druhý rozsudok vo veci bol okresným súdom vyhlásený na pojednávaní 4. januára 2019, ktorý napadol odvolaním žalovaný. Spis bol krajskému súdu postúpený až 21. júna 2019.

4. Podľa názoru sťažovateľky sa prietahy v konaní vyskytli aj pri znaleckom dokazovaní. Uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania bolo vydané 8. septembra 2011, jednotlivé znalecké posudky boli vyhotovené takto:

- znalecký posudok o hodnote kombajnu nebol vyhotovený z dôvodu nespôlupráce žalovaného so znalcom. Okresný súd síce upozornil žalovaného na možnosť uloženia poriadkovej pokuty, ktorú však nikdy nezrealizoval, a napokon zrušil znalecké dokazovanie týkajúce sa určenia hodnoty kombajnu,

- znalecký posudok o ocenení bytového zariadenia doručený okresnému súdu 16. decembra 2013 bol napriek výhradám oboch strán konania zapracovaný do prvého meritórneho rozhodnutia bez zmeny. Kontrolné znalecké dokazovanie bolo nariadené až krajským súdom,

- znalecký posudok o hodnote elektroniky bol okresnému súdu doručený 16. decembra 2013,

- znalecký posudok o hodnote motorového vozidla bol doručený 1. júla 2014,

- znalecký posudok o hodnote nehnuteľnosti bol predložený 3. júna 2015,

- kontrolný znalecký posudok o ocenení bytového zariadenia bol doručený 29. marca 2018.

Z uvedeného podľa sťažovateľky vyplýva, že znalecké dokazovanie v napadnutom konaní okresného súdu trvalo skoro sedem rokov.

5. Sťažovateľka zastáva názor, že trvanie súdneho konania o vypořádanie BSM viac ako 10 rokov je závažným porušením jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Počas tohto obdobia je sťažovateľka síce spoluvlastníčkou bytu, ktorý jej však žalovaný (bývalý manžel) nedovolí užívať, a preto je nútená bývať v nájme.

Sťažovateľka nemôže súhlasiť s neustálym odôvodňovaním zbytočných prietahov v jej právnej veci vysokým počtom vecí, čo považuje za neakceptovateľné a nezbavuje to štát zodpovednosti za zbytočné prietahy.

6. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol, že v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 9 C 123/2009 a v konaní krajského súdu vedenom pod sp. zn. 11 Co 210/2016 bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie podľa vlastnej úvahy a trovy konania za právne zastupovanie.

II.

Vyjadrenie okresného súdu, krajského súdu a replika sťažovateľky

7. Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu z 18. novembra 2019 vyčerpávajúco vyjadril k ústavnej sťažnosti prípisom sp. zn. Spr 1099/2019 zo 16. decembra 2019, v ktorom uviedol:

«Bod 1 - Podanie žaloby, vybavenie sťažnosti ISprV/66/2014 a obdobie od 08.07.2009 do 19.12.2012

Bod 1, písm. a/

Zodpovedá skutočnosti, že konanie vedené na tunajšom súde pod č. k. 9C/ 123/2009 bolo začaté dňa 08.07.2009, kedy sťažovateľka podala žalobu o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Bod 1, písm. b/

Zodpovedá skutočnosti, že vo veci bola riešená sťažnosť sťažovateľky pod č. k. ISprV/66/2014. Listom zo dňa 24.03.2015 bola jej sťažnosť vyhodnotená ako neopodstatnená. V prílohe pripájame vybavenie sťažnosti ISprV/66/2014 zo dňa 24.03.2015.

Bod 1, písm. c/ obdobie namietané v sťažnosti sťažovateľky od 18.12.2009 do 19.01.2010 – odstup 32 dní.

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uvádza, že samotný súd v liste zo dňa 24.03.2015 uvádzal dátumy, ktorým konštatovanie o neopodstatnenosti podanej sťažnosti na zbytočné prieťahy súdu vyvracia.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že pokyn sudkyne daný dňa 18.12.2009 bol vykonaný dňa 19.01.2010, teda s odstupom 32 dní.

Pokiaľ sa týka odstupu 32 dní možno len zopakovať to, čo bolo uvedené vo vyjadrení zo dňa 11.06.2015 č. k. 1SprV/21/2015 (spisová značka KS TT č. Spr. 218/15), adresovanom predsedovi Krajského súdu v Trnave, ktoré v prílohe zasielame.

V tomto období bolo 18 pracovných dní, 2 dni vianočné sviatky, 2 dni sviatky v januári (1.1. a 6.1.) a 5 víkendov (10 dní).

S tvrdením sťažovateľky, že táto lehota popiera tvrdenie súdu v liste zo dňa 24.03.2015, že vykonával úkony plynule, nie je možné stotožniť sa. Z vyššie uvedených 18 pracovných dní je totiž nutné vziať do úvahy, že ide o obdobie, kedy sa vo väčšom rozsahu čerpajú dovolenky, kvôli vianočným sviatkom. Nie je možné vychádzať z kalendárnych dní, ale z dní pracovných a tých bolo 18. Preto nie je možné ustáliť záver, že ide o lehotu neprimeranú, a ktorá by predstavovala zbytočné prieťahy súdu.

Bod 1, písm. d/ obdobie namietané v sťažnosti sťažovateľky od 28.04.2010 do 24.05.2010 – odstup 24 dní.

Sťažovateľka v ňom namieta, že pokyn sudkyne daný dňa 28.04.2010 bol vykonaný dňa 24.05.2010, teda s odstupom 24 dní.

V tomto období bolo 18 pracovných dní a 4 víkendy (8 dní).

Opäť, nie je možné stotožniť sa s tvrdením sťažovateľky, že by táto lehota bola lehotou, ktorá by vyvracala tvrdenie v liste súdu zo dňa 24.03.2015, že súd vykonával úkony plynule. Realizácia úpravy v lehote 18 pracovných dní je lehotou primeranou. Preto nie je možné ustáliť záver, že ide o lehotu neprimeranú, ktorá by predstavovala zbytočné prieťahy súdu.

Bod 1, písm. e/ obdobie od 17.10.2011 do 28.12.2011 – odstup viac ako 2 mesiace.

Sťažovateľka v ňom namieta, že pokyn sudkyne daný dňa 17.10.2011 bol vykonaný dňa 28.12.2011, teda s odstupom viac ako 2 mesiace.

V tomto období bolo 51 pracovných dní, 3 sviatky a 10 víkendov (20 dní).

Bod 2 obdobie 02.01.2012 do 27.08.2012 odstup 38 dní, potom 2 mesiace a viac ako 4 mesiace.

Uvedené obdobie som rozdelila na tri časti.

Bod 2 písm. a/ obdobie od 02.01.2012 do 09.02.2012 – 38 dní

Sťažovateľka v ňom namieta, že pokyn sudkyne daný dňa 02.01.2012 bol vykonaný dňa 09.02.2012, kedy vyšší súdny úradník predložil koncept, odstup 38 dní.

V tomto období bolo 28 pracovných dní, 1 sviatok a 4 víkendy (8 dní).

Bod 2 písm. b/ obdobie od 09.02.2012 do 13.04.2014 – viac ako 2 mesiace

Sťažovateľka v ňom namieta, že písomné vyhotovenie vyexpedované 13.04.2014 – viac ako 2 mesiace.

V tomto období bolo 44 pracovných dní, 2 sviatky a 9 víkendov (18 dní).

Pokiaľ sťažovateľka namieta prietahy v jednotlivých vyššie uvedených bodoch, v ktorých udáva obdobie od zadania pokynu po jeho realizáciu, nutné je uviesť, že realizácia zadaných úkonov neprekračuje mieru primeranú. V každom z týchto období treba brať do úvahy, že sú tam zahrnuté aj dni sviatkov a dni víkendov. Počet pracovných dní, v ktorých mohli byť úpravy realizované, je tak podstatne nižší. Okrem toho je nutné zohľadniť aj skutočnosť, že spravidla každý týždeň v roku (do roku 2014 2x týždenne, v čase realizácie prístavby k budove súdu v rokoch 2014 – 2015, bol počet pojednávacích miestností zredukovaný a tým muselo dôjsť aj k redukcii pojednávacích dní pre sudcov, každý druhý týždeň mali k dispozícii 2 dni v týždni a v ostatné týždne po 1 dni. To isté potom bolo aj od mája 2018 do októbra 2019, kedy prebiehala rekonštrukcia starej časti budovy súdu a opäť bolo nutné redukovať počet pojednávacích miestností a tým aj pojednávacích dní) sa v oddelení 9C, kam patrí aj vec sťažovateľky, musela asistentka, ktorá pokyny realizuje, zúčastňovať aj na pojednávaniach v iných veciach, ktoré boli v tomto období nariadené. Nutné je tiež uviesť, že veci prednostné, najmä vo veciach starostlivosti o maloleté deti majú v zmysle rozvrhu práce prednosť, pretože je to dané naliehavosťou úpravy pomerov v čo najkratšom čase.

Bod 2 písm. c/ obdobie do 13.04.2012 do 27.08.2012 – viac ako 4 mesiace.

Sťažovateľka v ňom namieta, že znalkyňa uznesenie prevzala až dňa 27.08.2012 (viac ako 4 mesiace).

V tomto smere je potrebné uviesť to, čo bolo uvedené už v odpovedi na sťažnosť zo dňa 28.01.2015 a tiež vo vyjadrení predsedovi Krajského súdu v Trnave listom zo dňa 11.06.2015. Úprava na doručenie uznesenia znalkyni bola daná dňa 09.08.2012, realizovaná dňa 20.08.2012 a uznesenie jej bolo doručené dňa 27.08.2012. Nebola daná skôr a teda od zadania pokynu do jeho realizácie prešlo 11 dní vrátane víkendov a nie s odstupom 4 mesiace ako uvádza sťažovateľka.

Bod. 3/ obdobie od 30.08.2012 do 24.09.2012 – odstup skoro mesiac.

Sťažovateľka v ňom namieta, že vyšší súdny úradník vypracoval výzvu, pokyn bol vykonaný dňa 24.09.2012, teda s odstupom skoro mesiac.

V tomto období bolo 18 pracovných dní a 3 víkendy (6 dní).

Bod. 4/ obdobie od 15.10.2012 do 19.12.2012 – odstup viac ako 2 mesiace.

Sťažovateľka v ňom namieta, že pokyn sudkyne daný dňa 15.10.2012 bol vykonaný dňa 19.12.2012, teda s odstupom viac ako 2 mesiace.

V tomto období bolo 45 pracovných dní, 1 sviatok a 9 víkendov (18 dní).

Pokiaľ sťažovateľka namieta prieťahy v jednotlivých vyššie uvedených bodoch, v ktorých udáva obdobie od zadania pokynu po jeho realizáciu, nutné je uviesť, že jednotlivé úkony boli realizované v lehotách primeraných. V každom z týchto období treba brať do úvahy, že sú tam zahrnuté aj dni sviatkov a dni víkendov. Počet pracovných dní, v ktorých mohli byť úpravy realizované, je tak podstatne nižší. Okrem toho je nutné zohľadniť aj skutočnosť, že spravidla každý týždeň v roku (do roku 2014 2x týždenne) sa v oddelení 9C, kam patrí aj vec sťažovateľky, musí asistentka, ktorá pokyny realizuje, zúčastňovať aj na pojednávaniach v iných veciach, ktoré boli v tomto období nariadené. Nutné je tiež uviesť, že veci prednostné, najmä vo veciach starostlivosti o maloleté deti majú v zmysle rozvrhu práce prednosť, pretože je to dané naliehavosťou úpravy pomerov v čo najkratšom čase.

Bod. 5/

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že predseda Krajského súdu v Trnave, ktorý vec prešetroval pod Spr. 218/15 v odpovedi zo dňa 07.04.2015 konštatoval, že z rozpisu tunajšieho súdu je zrejmé, že dátumy nesvedčia o plynulom vykonávaní úkonov. S uvedeným nie je možné sa stotožniť. V predmetnom liste sa uvádza, citujem „ dňa 07.04.2015 ste podali k rukám predsedu Okresného súdu Dunajská Streda písomne nesúhlas s vybavením

sťažnosti na prieťahy v konaní sp. zn. 9C/123/2009 k číslu 1SprV/66/2014, lebo z rozpisu úkonov, ktorý Vám predsedníčka okresného súdu zaslala je zrejmé, že uvedené dátumy nesvedčia o plynulom vykonávaní úkonov, lebo medzi pokynom sudkyne a jeho vykonaním či už asistentkou alebo VSÚ boli odstupy napr. 32 dní, 24 dní, 2 mesiace, 38 dní a pod. Vaším výpočtom len oneskorenými vykonaniami pokynov sudkyne prišlo k prieťahom viac ako 9 mesiacov.“ Uvedený text len konštatuje obsah nesúhlasu sťažovateľky. Odpoveď k nemu je v poslednom odseku na strane 2, v ktorom sa uvádza, že medzi vydaním úprav sudkyne a ich vykonaním je pomerne dlhý časový odstup. Na strane 3 v prvom odseku listu predsedu KS TT zo dňa 17.06.2015 sa uvádza, že dôvody uvedené v liste predsedu okresného súdu možno akceptovať, sú pravdivé a reálne. Následne potom poukázal na skutočnosť, že spor trvá viac ako 5 rokov a vo veci nebolo ešte vydané ani prvé rozhodnutie a preto sťažnosť vyhodnotil za opodstatnenú. V prílohe zasielame spomínanú odpoveď Spr. 218/15 zo dňa 07.04.2015.

Bod. 6, písm. a/ obdobie od 09.12.2015 do 01.04.2016

Sťažovateľka v ďalšom namieta, že na pojednávaní dňa 06.11.2015 bol vyhlásený rozsudok, proti ktorému bolo podané odvolanie, pričom v konaní aj po konštatovaní zrejmých prieťahov, tieto sa vyskytovali naďalej.

Podanie odvolania proti rozhodnutiu súdu, je legitímnym úkonom strany konania, ktorá s obsahom rozhodnutia nesúhlasí. Uvedené nemožno považovať za zbytočné prieťahy súdu.

Z dôvodu podania odvolania bolo potrebné preto vykonať úkony pred predložením spisu odvolaciemu súdu.

Rozsudok bol vyhlásený dňa 06.11.2015. Nadiktovaný na diktafón bol dňa 06.11.2015. Písomne vyhotovený bol dňa 13.11.2015. Stranám, resp. ich právnym zástupcom bol doručený dňa 16. a 20.11.2015. V tomto kontexte je dôležité uviesť, že na písomné vyhotovenie rozsudku a jeho expedovanie je daná zákonná 30 – dňová lehota. V danom prípade táto bola nesporne dodržaná, pretože rozsudok bol expedovaný 7 dní odo dňa jeho vyhlásenia.

Sťažovateľka proti rozsudku podala odvolanie 04.12.2015. Ako bolo uvedené, ide o legitímny úkon strany konania. Dňa 09.12.2015, t.j. 5 kalendárnych dní (3 pracovné) na to bola daná úprava na doručenie odvolania protistrane spolu s výzvou na vyjadrenie v

lehote 10 dní. Úprava bola realizovaná dňa 16.12.2015 (5 pracovných dní). Odvolanie prevzal právny zástupca žalovaného dňa 04.01.2016. Vyjadrenie k odvolaniu doručil dňa 21.01.2016. Dňa 28.01.2016 (5 pracovný deň) bola daná úprava na zaslanie vyjadrenia žalovaného sťažovateľke. Úprava bola realizovaná dňa 01.02.2016 (2 kalendárne dni). Dňa 25.02.2016 sťažovateľka podala sťažnosť, obsahom ktorej bola aj námietka zaujatosti, ktorú vzniesla voči zákonnej sudkyňi. Dňa 21.03.2016 bol spis zaslaný KS TT, ktorému bol doručený dňa 01.04.2016.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že aj v danom prípade boli jednotlivé úkony súdu vykonávané plynule a bez zbytočných prietáhov na strane súdu.

Bod 6, písm. b/ obdobie od 03.02.2016 do 01.04.2016

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že dňa 03.02.2016 im bolo doručené vyjadrenie právneho zástupcu žalovaného k odvolaniu a spis bol na KS TT odoslaný dňa 01.04.2016.

V tomto smere je nutné uviesť, že sťažovateľka opätovne a to dňa 25.02.2016 podala sťažnosť a druhú sťažnosť. Sťažnosti boli zapísané správou súdu pod č.k. 1SprV/38/2016. Z obsahu podaní vyplynulo, že sťažovateľka okrem sťažností v týchto podaniach namietla zaujatosť zákonnej sudkyne. Z tohto dôvodu boli podania, v rozsahu týkajúcom sa námietky zaujatosti, predložené správou súdu listom zo dňa 25.02.2016 do súdneho spisu 9C/123/2009 na ďalší zákonný postup. Úprava bola zrealizovaná dňa 29.02.2016. K námietke zaujatosti sa vyjadrila zákonná sudkyňa dňa 03.03.2019. Následne bol spis predložený vyššiemu súdnemu úradníkovi. Dňa 21.03.2019 bola vyznačená doložka právoplatnosti k uzneseniu o odmene tlmočníčky. V ten istý deň bola vyhotovená aj podpísaná predkladacia správa pre KS TT. Spis bol Krajskému súdu v Trnave doručený dňa 01.04.2016.

Od vydania rozhodnutia po predloženie spisu odvolaciemu súdu bolo potrebné vyčkať na doručenie rozsudku. Následne bolo potrebné vyčkať na uplynutie lehoty 15 dní na podanie odvolania. Po uplynutí tejto lehoty bolo nutné doručiť odvolanie proti strane spolu s výzvou na vyjadrenie sa k nemu. Po zaslaní vyjadrenia k odvolaniu bolo nutné toto vyjadrenie doručiť sťažovateľke ako odvolateľke. Vždy bolo potrebné na vyjadrenie stanoviť lehotu nie kratšiu ako 10 dní. Samozrejme, opäť je potrebné počítat' nie kalendárne dni, ale pracovné dni, v ktorých reálne mohli byť dané úpravy a tiež realizované. Od vydania

rozhodnutia (06.11.2015) do predloženia spisu odvolaciemu súdu neuplynuli 4 mesiace a to vrátene úkonov súvisiacich s podaním odvolaním. Okrem toho je nutné uviesť, že rozsudok bol vyhlásený dňa 06.11.2015 a expedovaný bol dňa 12.11.2015, pričom podľa CSP je lehota na vyhotovenie a expedovanie rozhodnutia 30 - dňová.

Sťažovateľka v ďalšom uviedla, že v snahe urýchliť rozhodnutie vo veci, dňa 17.10.2016 podala doplnenie sťažnosti na KS TT k Spr. č. 218/15, v ktorom vytkla ďalšie prieťahy, avšak neuspela.

K tejto časti sťažnosti je potrebné uviesť, že v októbri 2016 bol spis na krajskom súde v Trnave v dôsledku odvolania a preto tunajšiemu súdu neprináleží sa k tomuto obdobiu vyjadrovať.

Bod. 7 Obdobie od 01.04.2016 do 09.05.2017 je obdobím, ku ktorému nie sme oprávnení sa vyjadrovať, pretože ide o obdobie, počas ktorého sa spis tunajšieho súdu 9C/123/2009 v dôsledku odvolania podaného žalobkyňou nachádzal na Krajskom súde v Trnave.

Bod 8. písm. a/ 12.05.2017 napísaná výzva – doručená dňa 02.06.2017

Úprava sudkyne zo dňa 11.05.2017 na doručenie uznesenia odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok tunajšieho súdu zo dňa 06.11.2015 zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie a rozhodovanie. Úprava realizovaná dňa 12.05.2017. Úprava na zaslanie výzvy na predloženie dôkazov v súlade so závermi uznesenia odvolacieho súdu v lehote 30 dní daná dňa 12.05.2017. Realizovaná bola dňa 31.05.2017 (to 19 kalendárnych dní). Opäť, počítať je možné len dni pracovné (12 pracovných dní), v ktorých bolo možné vykonať úkony. Úprava tak bola realizovaná v lehote primeranej. Spis bol daný na lehotu do 03.07.2017. Dňa 07.07.2017 predložený sudkyňi. Žalovaný vyjadrenie zaslal až dňa 10.07.2019.

Bod 8, písm. b/ 28.07.2017 výzva na vyjadrenie – doručená dňa 22.08.2017

Sťažovateľka dňa 27.07.2017 doručila súdu ďalšiu námietku zaujatosti. Dňa 28.07.2017 (piatok) bola daná úprava na vzájomné doručenia strán konania druhej strane. Úprava bola realizovaná v primeranej lehote, keď bola expedovaná dňa 15.08.2017. Ide 18 kalendárnych dní, opäť je potrebné počítať len s pracovnými dňami (12 dní), v ktorých bolo možné úpravy zadať a tiež expedovať. Dátum prevzatia nie je závislý od súdu, ale od adresáta. Vzhľadom na námietku zaujatosti, ktorú vzniesla sťažovateľka opätovne,

bolo potrebné túto vyhodnotiť z hľadiska procesného aj jej vecného obsahu. Dňa 21.07.2017 bola daná ďalšia úprava sudkyne, ktorá bola v ten istý deň aj expedovaná.

Bod 8, písm. c/ uznesenie 12.01.2018 doručené dňa 26.01.2018 aj 21.02.2018

Dňa 12.01.2018 bolo vyhotovené uznesenie o sťažnosti sťažovateľky proti uzneseniu o zložení preddavku. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.02.2018. Opäť ide o lehotu primeraní. Súbežne s doručovaním tohto uznesenia boli vykonané aj ďalšie úkony – 15.01.2018 uznesenie o nariadení kontrolného znaleckého dokazovania.

Bod 8, písm. d/ 29.03.2018 výzva vyjadriť sa k znaleckému posudku – doručená 16.04.2018

Úprava na doručenie znaleckého posudku spolu s výzvou na vyjadrenie sa k nemu v lehote stanovenej vo výzve bola daná dňa 29.03.2018. Realizovaná bola 13.04.2018, t.j. 11 kalendárnych dní (5 pracovných dní).

Bod 8, písm. e/ 28.05.2018 – predvolanie, doručené až 04.09.2018, pojednávanie vytýčené na 20.09.2018

Od mája 2018 do septembra 2019 prebiehala na tunajšom súde rekonštrukcia starej časti budovy súdu, v ktorej boli 4 zo 6-tich pojednávacích miestností. Z dôvodu rekonštrukcie bolo možné v náhradných priestoroch zabezpečiť dve pojednávacie miestnosti. V tomto období tak tunajší súd mal k dispozícii iba 4 pojednávacie miestnosti pre 16-tich sudcov. Striedavo jeden týždeň jeden pojednávací deň a druhý týždeň dva pojednávacie dni boli k dispozícii sudcom, aj v odd. 9. Okrem toho v období letných prázdnin v čase od 01.07. do 31.08. v každom roku a čoraz častejšie už skôr, zvykne byť citeľné dovolenkové obdobie u strán konaní a tiež u advokátov. Z vyjadrenia zákonnej sudkyne vyplýva, že skorší voľný termín pojednávania nebol k dispozícii, pretože už boli vytýčené iné veci. Úprava na vytýčenie termínu pojednávania bola daná síce už v máji, ale keďže pojednávanie bolo vytýčené na september 2018, bolo predvolanie expedované neskôr, ale aj tak včas, so zachovaním lehoty na prípravu pojednávania. Okrem toho z vyjadrenia zákonnej sudkyne vyplýva, že dlhšie termín pojednávania dávala aj z dôvodu, že žalobkyňa sa zdržiavala často v zahraničí. V tomto smere nie je možné ustáliť, že by došlo k zbytočným prieťahom súdu. Dňa 20.09.2018 sa pojednávanie uskutočnilo, bol vykonaný výsluch strán konania. Pojednávanie bolo odročené na deň 04.12.2018 za účelom výsluchu svedkov a za účelom preukázania solventnosti žalobkyne.

Bod. 9 – vyhlásenie rozsudku 04.01.2019 – predloženie spisu na KS TT dňa 31.06.2019

Tunajší súd dňa 04.01.2019 vyhlásil vo veci druhýkrát rozsudok. Rozsudok bol na pojednávaní doručený prítomnému právnenému zástupcovi žalovaného. Právnej zástupkyňi sťažovateľky, ktorá sa pojednávania nezúčastnila, bol rozsudok doručený elektronicky dňa 07.01.2019, t.j. v zákonom stanovenej trojdňovej lehote pri odročení pojednávania za účelom vyhlásenia rozsudku. Dňa 18.01.2019 žalovaný proti rozsudku podal odvolanie. Ide o dispozičný úkon strany konania, o jeho právo podať odvolanie tak, ako tomu bolo v prípade prvého rozsudku, kedy odvolanie podala sťažovateľka. Uvedené nemožno kvalifikovať ako zbytočné prietahy súdu. Bolo potrebné ešte vyčkať na plynutie lehoty na odvolanie zo strany sťažovateľky, ktorej právna zástupkyňa prevzala rozsudok neskôr. Dňa 22.02.2019 bola daná úprava na doručenie odvolania žalovaného sťažovateľke. Úprava bola realizovaná dňa 28.02.2019 (6 kalendárnych dní, z toho 4 pracovné dni). Lehota je primeraná a nepredstavuje zbytočné prietahy súdu, či nečinnosť súdu. Právna zástupkyňa sťažovateľky vyjadrenie k odvolaniu doručila súdu dňa 12.03.2019. Dňa 28.03.2019 bola daná úprava na doručenie tohto vyjadrenia odvolateľovi - žalovanému s výzvou na vyjadrenie a na vyhotovenie predkladacej správy odvolaciemu súdu (16 kalendárnych dní od doručenia vyjadrenia, 12 pracovných dní). Opäť možno túto lehotu považovať za primeranú. Táto úprava bola realizovaná dňa 01.04.2019, t.j. do 4 kalendárnych dní (z toho pracovné 2 dni) odo dňa zadania úpravy. Dňa 11.04.2019 právny zástupca žalovaného – odvolateľa doručil súdu vyjadrenie k vyjadreniu k odvolaniu. S odstupom 22 kalendárnych dní (z toho 13 pracovných dní) t.j. dňa 03.05.2019 bola daná úprava na doručenie tohto vyjadrenia k vyjadreniu k odvolaniu právnej zástupkyňi sťažovateľky. Dňa 17.06.2019 bola vyhotovená prekladacia správa. Dňa 21.06.2019 bol spis zaslaný na KS TT. Dňa 26.06.2019 bol spis doručený KS TT na rozhodnutie o podanom odvolaní. Dňa 25.11.2019 bol vrátený bez rozhodnutia, za účelom podania vyjadrenia k ústavnej sťažnosti. Po vyhotovení vyjadrenia k vecnej stránke ústavnej sťažnosti bol spis 9C/123/2009 dňa 13.12.2019 opätovne vrátený Krajskému súdu v Trnave na rozhodnutie o podanom odvolaní.

Aj v prípade tohto druhého rozsudku a odvolania k nemu bolo potrebné, pred predložením spisu odvolaciemu súdu vykonať potrebné procesné úkony so strany

tunajšieho súdu ako súd prvoinštančného. Doručiť rozsudok, vyčkať lehotu na podanie odvolania u oboch strán konania. Odvolanie doručiť na vyjadrenie protistrane v zmysle zák.ust. CSP, pričom lehota na vyjadrenie nemohla byť kratšia ako 10 dní ako to vyplýva zo zák. ust. CSP. Vyjadrenie k odvolaniu bolo potrebné potom doručiť odvolateľovi – žalovanému opäť s lehotou na vyjadrenie nie kratšej ako 10 dní odo dňa doručenia výzvy. Žalovaný ako odvolateľ sa k vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu vyjadril a tak bolo opätovne potrebné toto vyjadrenie doručiť sťažovateľke tak, ako to ukladajú zák. ust. CSP. Z chronológie úkonov, ktorá je pripojená k vyjadreniu, je zrejmé, že jednotlivé úkony v tomto období boli vykonané priebežne a plynule. Nepredstavujú zbytočné prieťahy súdu.

Bod. 10 – prieťahy v znaleckom dokazovaní

Ako bolo uvedené už vyššie, vypořádanie BSM je časovo aj skutkovo náročné, pretože ak sa strany konania nedohodnú na všeobecnej hodnote aktív patriacich do BSM, je v takom prípade bezpodmienečne nutné určiť cenu znaleckým dokazovaním. Znalecké posudky bolo možné vyhotoviť postupne, pretože ku každému znaleckému posudku bolo potrebné znalcovi zaslať celý spis, aby sa mohol oboznámiť s údajmi, ktoré boli podstatné pre toho ktorého znalca. Po vypracovaní znaleckých posudkov bolo potom nutné vždy ten ktorý znalecká posudok doručiť stranám konania spolu s výzvou, aby sa k jednotlivým zaslaným znaleckým posudkom vyjadrili. Následne tieto vyjadrenia bolo potrebné doručiť navzájom stranám konania. Okrem toho v zmysle uznesenia KS TT, ktorým bol prvý rozsudok tunajšieho súdu zrušený, bolo potrebné nariadiť kontrolný znalecký posudok. Ako vyplýva z vyjadrenia zákonnej sudkyne, rozdiel tam predstavoval medzi prvým a kontrolným znaleckým posudkom vo finančnom vyjadrení 88,00 Eur. Dĺžka času, ktorú bolo potrebné venovať kontrolnému znaleckému dokazovaniu bola dlhšia a z pohľadu výsledku kontrolného znaleckého posudku, nešlo o hospodárny úkon.

Bod. 10, písm. a/ posudok o kombajne

Pokiaľ sa týka kombajnu a znaleckého dokazovania o jeho cene, v tomto smere bolo možno vychádzať z vyjadrenia zákonnej sudkyne, ktoré podala v konaniach, v ktorých sa riešili sťažnosti sťažovateľky na prieťahy súdu. Vyplýva z neho, že ustanovený znalec mal oceniť kombajn, o ktorom tvrdila sťažovateľka, že patrí do BSM. Dňa 12.06.2012 znalec oznámil, že má problémy ohľadne vykonania znaleckého úkonu. Preto súd prostredníctvom vyššej súdnej úradníčky vyzval a poučil žalovaného a upozornil ho na jeho povinnosti

pod hrozbou uloženia pokuty a na to, že hrubo sťažuje postup súdu. Výzva je zo dňa 30.08.2012 (čl. 181 v spise), ktorá bola doručená až 01.10.2012 z dôvodu, že súd vykonával úkony smerujúce k zisteniu miesta pobytu a zdržiavania sa žalovaného, ktorý v priebehu konania zmenil adresu. O týchto skutočnostiach súd informoval znalca (čl. 185 v spise), ktorý na výzvu súdu, aby uviedol, či sú ďalšie nedostatky pri realizovaní znaleckej činnosti odpovedal e-mailom (čl. 186 v spise), že nevedel naviazať kontakt so žalovaným ani na novej adrese. Taktiež boli realizované úkony na nadviazanie kontaktu s otcom žalovaného [REDAKOVANÉ], ktorý bol taktiež neúspešný.

K otázke, z akého dôvodu neuložila pokutu odporcovi pre nespoluprácu so znalcom [REDAKOVANÉ] uviedla nasledovné – citujem „Poukazujem na zápisnice z pojednávania o výsluchu svedkov [REDAKOVANÉ] (otca odporcu čl. 136 v spise), [REDAKOVANÉ] (švagra odporcu, čl. 136 v spise), na výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] (čl. 155 v spise), svedka [REDAKOVANÉ] (čl. 157 v spise) a [REDAKOVANÉ] (čl. 158 v spise). Svedkovia vypovedali vo veci na otázku zistenia vlastníkov k spornému kombajnu. Predbežne súd túto otázku nechcel vyhodnocovať nakoľko neboli vykonané všetky dôkazy o spornom kombajne E512, následne však znalec [REDAKOVANÉ] vo svojom písomnom vyjadrení z 11.07.2014 (čl. 178 v spise) uviedol, že: „pán [REDAKOVANÉ] prehlásil, že kombajn je v jeho vlastníctve a ako jeho majetok sa nebude ohodnocovať“, priložil kópiu jeho vyjadrenia k tejto správe (čl. 179 v spise). Napriek tejto skutočnosti súd vyzval žalovaného na spoluprácu so znalcom a zároveň ho poučil o tom, že v zmysel ust. § 53 ods. 1 O.s.p. „súd mu môže uložiť uznesením poriadkovú pokutu...“ „Výzva“, okrem výchovného účelu mala smerovať aj k priamemu preukázaniu vlastníckeho vzťahu kombajnu. Žalobkyňa navrhla pojať sporný kombajn do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, avšak v tom čase žiadnym dôkazom nepreukázala vlastnícky vzťah k tomuto kombajnu, ani riadne vec nevyšpecifikovala. Súd s poukazom na ust. 118 ods. 1,2 O.s.p. v tom čase predbežne podal informáciu aj o možnom upustení vykonania tohto dôkazu.“

Bod 10, písm. b/ posudok o ocenení bytového zariadenia

Znalecké dokazovanie aj na ocenenie bytového zariadenia bolo nariadené uznesením tunajšieho súdu dňa 31.01.2012. Za znalca na ocenenie bytového zariadenia určil [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]. Dňa 28.02.2013 bolo uznesením zrušené uznesenie o ustanovení znalca [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] z dôvodu jeho dlhodobej práceneschopnosti a ustanovená bola znalkyňa [REDAKOVANÉ]

██████████. Pri doručovaní uznesenia tejto znalkyni sa vyskytli problémy s doručovaním. Bolo potrebné preto vykonať šetrenie ohľadne jej bydliska a miesta výkonu znaleckej činnosti. Súbežne s tým, sa zisťovala aj adresa bydliska žalovaného, ktorým sa medzičasom z nehnuteľnosti odsťahoval. Uznesenie sa podarilo znalkyni doručiť dňa 25.06.2013 (viď č.l. 187 až 217). Znalkyňa doručila znalecký posudok súdu dňa 22.08.2013. Dňa 26.08.2013 (6 dní kalendárnych dní po doručení znaleckého posudku) bola daná úprava sudkyne na doručenie tohto posudku spolu s výzvou na vyjadrenie stranám konania. Úprava bola realizovaná 02.09.2013, t.j. 5 kalendárnych dní od zadania úpravy.

Po tom, čo bol prvý rozsudok tunajšieho súdu zrušený, bolo potrebné doplniť dokazovanie v zmysle uznesenia odvolacieho súdu kontrolným znaleckým posudkom na ocenenie bytového zariadenia. Najprv však bolo potrebné, aby sťažovateľka ako žalobkyňa presnejšie tieto veci identifikovala (č.l. 604 v spise). Vykonané bolo šetrenie, ktorý z oslovených znalcov by vedel znalecký posudok vypracovať v čo najkratšej dobe (č.l. 605 – 618). Znalec bol ustanovený dňa 15.01.2018. Znalecký posudok vyhotovil a doručil súdu dňa 29.03.2018. V ten istý deň sudkyňa dala úpravu na doručenie kontrolného znaleckého dokazovania stranám konania na vyjadrenie. Úprava bola realizovaná dňa 13.04.2018 (15 kalendárnych dní). Opäť uvedené nemožno považovať za zbytočné priesťahy súdu.

Bod. 10, písm. c/ posudok o hodnote elektroniky

Znalecké dokazovanie aj na ocenenie elektroniky bolo nariadené uznesením tunajšieho súdu dňa 31.01.2012. Za znalca ustanovil ██████████. Znalcovi bol celý spis doručený dňa 25.09.2013. Dňa 16.12.2013 zaslal súdu vyhotovený znalecký posudok. Dňa 17.12.2013 bola daná úprava na doručenie znaleckého posudku stranám konania spolu s výzvou na vyjadrenie. V ten istý deň bola aj realizovaná.

Bod. 10, písm. d/ posudok o hodnote motorového vozidla

Znalecké dokazovanie aj na ocenenie elektroniky bolo nariadené uznesením tunajšieho súdu dňa 31.01.2012. Za znalca ustanovil ██████████. Znalcovi bol celý spis doručený dňa 16.04.2014. Dňa 01.07.2014 zaslal súdu vyhotovený znalecký posudok. Dňa 07.07.2014 bola daná úprava na doručenie znaleckého posudku stranám konania spolu s výzvou na vyjadrenie.

Bod. 10, písm. e/ posudok na hodnotu nehnuteľností

Znalecké dokazovanie aj na ocenenie elektroniky bolo nariadené uznesením tunajšieho súdu dňa 31.01.2012. Za znalca ustanovil [REDACTED]. Znalcovi bol celý spis doručený dňa 05.02.2015. Dňa 03.06.2015 (po predchádzajúcej urgencii zo strany súdu) zaslal súdu vyhotovený znalecký posudok. Dňa 04.06.2015 bola daná úprava na doručenie znaleckého posudku stranám konania spolu s výzvou na vyjadrenie. Úprava bola realizovaná dňa 05.06.2015.

Bod. 10, písm. f/ kontrolný znalecký posudok na bytové zariadenie

Možno zopakovať len to čo už bolo uvedené v bode 10 písm. b/ tohto vyjadrenia. Po tom, čo bol prvý rozsudok tunajšieho súdu zrušený, bolo potrebné doplniť dokazovanie v zmysle uznesenia odvolacieho súdu kontrolným znaleckým posudkom na ocenenie bytového zariadenia. Najprv však bolo potrebné, aby sťažovateľka ako žalobkyňa presnejšie tieto veci identifikovala (č.l. 604 v spise). Vykonané bolo šetrenie, ktorý z oslovených znalcov by vedel znalecký posudok vypracovať v čo najkratšej dobe (č.l. 605 – 618). Znalec bol ustanovený dňa 15.01.2018. Znalecký posudok vyhotovil a doručil súdu dňa 29.03.2018. V ten istý deň sudkyňa dala úpravu na doručenie kontrolného znaleckého dokazovania stranám konania na vyjadrenie. Úprava bola realizovaná dňa 13.04.2018 (15 kalendárnych dní). Opäť uvedené nemožno považovať za zbytočné prietahy súdu.

Bod. 11 – vyhlásenie rozsudku

Sťažovateľka sa vyjadrila, že očakávala, že vec v roku 2018 sa skončí vydaním druhého prvostupňového rozsudku, ale žalovaný podal odvolanie a vec preto nie je právoplatne ukončená.

V tomto rozsahu je možné zopakovať už vyššie uvedené. Podanie odvolania je opravný prostriedok, ktorý umožňuje CSP. Podat' odvolanie proti rozsudku je právom strany konania. Podanie odvolania nie je možné definovať ako zbytočné prietahy súdu.

Ak sa nenaplnia očakávania strany konania, neznamená to zbytočné prietahy súdu.

Druhýkrát tunajší súd rozhodol dňa 04.01.2019. Na obdobie od tohto dátumu do predloženia veci odvolaciemu súdu poukazujeme na naše vyjadrenie pod bodom 9 tohto vyjadrenia.

Sťažovateľka poukazuje na to, že trvanie súdneho konania o vyporiadaní BSM po rozvoze manželov už 10 rokov, ktoré nekomplikuju žiadne neobvyklé veci patriace

do BSM, je závažným porušením práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Konanie o vyporiadanie bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nepatrí medzi veci právne zložité.

Jednoznačne však patrí medzi veci skutkovo a aj časovo náročné.

Vyporiadanie BSM po skutkovej stránke patrí medzi zložité veci už len tým, že je potrebné viesť dokazovanie o rozsahu aktív a pasív patriacich do BSM.

Vo veci sťažovateľky bolo potrebné za účelom ustálenia rozsahu aktív a pasív patriacich do BSM vykonať okrem výsluchu strán konania aj výsluchy viacerých svedkov, ktorých v konaní strany konania navrhli.

Až po ustálení okruhu vecí patriacich do BSM je potom možné vykonávať dokazovanie za účelom stanovenia všeobecnej hodnoty vecí patriacich do BSM. Túto hodnotu je nutné zisťovať znaleckým dokazovaním a to ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva strán konania, ale súčasne so zohľadnením hodnoty vecí patriacich do BSM ku dňu vyhotovenia znaleckého posudku. Okrem toho je zložitosť dokazovania daná aj tým, že pre účely znaleckého dokazovania je skoro vždy potrebné vykonať znalecké dokazovanie viacerými znalcami.

Pokiaľ sa týka pasív, najprv je potrebné ustáliť tieto pasíva a potom prostredníctvom dožiadaní zistiť stav pasív ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvode, resp. ku dňu zániku BSM. Taktiež je potrebné zistiť aj plnenia, ktoré boli poskytnuté na úhradu takto zistených pasív ich veriteľom za obdobie od zániku BSM do dňa vyporiadania BSM a tiež to, ktorá zo strán tieto plnenia poskytla a v akom rozsahu.

V danom prípade, bolo potrebné vykonať znalecké dokazovanie na ocenenie bytového zariadenia, elektroniky, motorového vozidla, nehnuteľností, následne bolo potrebné aj kontrolné znalecké dokazovanie na ocenenie bytového zariadenia.

Pri znaleckom dokazovaní znalcom z odboru bytového zariadenie bolo potrebné ustanoviť druhého znalca, a to z dôvodu dlhodobej práceneschopnosti prvého ustanoveného znalca. Následne pri druhom znalcovi na ocenenie bytového zariadenia bolo nutné vykonať šetrenie ohľadne bydliska znalkyne, pretože na adrese, ktorá bola súdu známa zásielky nepreberala.

Osobitne zložitou po skutkovej stránke bola otázka kombajnu, jeho ceny, ale najmä vlastníctva a to, či tvorilo masu BSM strán konania, či nie, ako je uvedené vyššie.

Prekážky na strane sťažovateľky

Sťažovateľka vo veci podávala opakovane vyjadrenia. Opakovane podala aj námietku zaujatosti voči zákonnej sudkyne. V priebehu konania podala návrh na neodkladné opatrenie, o ktorom bolo potrebné konať a rozhodovať. Taktiež v priebehu konania dňa 30.12.2013 podala rozšírenie žaloby. Ide o legitímne úkony sťažovateľky ako strany konania a preto nie je možné ich označiť za zbytočné prietahy na jej strane. V každom prípade sa však súd musel s týmito podaniami zaoberať a vysporiadať, čo predstavovalo vždy určitý potrebný časový priestor.

Okrem toho možno konštatovať, že na strane sťažovateľky tiež vznikli prietahy a to pri opakovaných odročeníach pojednávaní.

V priebehu konania sa žalobkyňa zdržiavala v zahraničí.

Pojednávanie zo dňa 11.10.2010 bolo nutné odročiť, pretože právna zástupkyňa žalobkyne dňa 08.10.2011 ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní, ale o odročenie pojednávania nežiadala. Sťažovateľka sa dostavila na pojednávanie, ale nesúhlasila, aby sa pojednávanie uskutočnilo v neprítomnosti jej právnej zástupkyne.

Pojednávanie zo dňa 20.01.2011 bolo odročené, pretože sa nedostavili žalovaný ani jeho zástupca, keď navrhovali mimosúdnu dohodu a žalobkyňa s tým súhlasila.

Pojednávanie stanovené na deň 24.03.2011 bolo odročené z dôvodov na strane žalobkyne, keď jej právna zástupkyňa deň pred pojednávaním ospravedlnila svoju neúčast' a žiadala o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie. Žalobkyňa ani jej zástupkyňa sa pojednávania nezúčastnili.

Dňa 06.07.2015 bolo vytýčené pojednávanie na 22.09.2015. Na č.l. 430 sa nachádza záznam sudkyne o tom, že počas letných mesiacov sa čerpajú vo zvýšenej miere letné dovolenky a tiež z dôvodu, že sťažovateľka sa zdržuje dlhšiu dobu v Anglicku, aby mala dostatočný priestor na to, aby sa dostavila na pojednávanie.

Dňa 07.09.2015 právna zástupkyňa sťažovateľky požiadala o odročenie pojednávania stanoveného na deň 15.10.2015 (č.l. 457 v spise), pretože sťažovateľka by sa mala zdržiavať na území SR v čase od 23.10.2015 do 10.11.2015. Pojednávanie

tak bolo odročené na deň 06.11.2015 a to mimo pojednávaci deň zákonnej sudkyne, a to na základe dohody so sudkyňou, ktorá uvedeného dňa mala mať pojednávaci deň.

Aj tieto skutočnosti mali vplyv na dĺžku trvania súdneho sporu.

Prekážky na strane žalovaného

Na strane žalovaného tiež možno ustáliť zbytočné priedahy. Tieto súviseli s jeho nespoluprácou pri ocenení kombajnu. Okrem toho zmenil bydlisko, súdu novú adresu neposkytol a bolo potrebné za tým účelom vykonať šetrenie. Dňa 20.01.2011 sa pojednávania on ani jeho zástupca pojednávania nezúčastnili, pretože uviedli, že majú záujem dohodnúť sa mimosúdne.

Žalovaný dňa 28.07.2015 z dôvodu kolízie so skôr vytýčeným pojednávaním v inej veci, žiadal o odročenie pojednávania zo dňa 22.09.2015. Žiadosti bolo vyhovené a pojednávanie bolo odročené na 15.10.2015 (prvý najbližší voľný termín). Tento termín pojednávania ale nevyhovoval žalobkyni ako vyplýva z vyššie uvedeného a tak bolo pojednávanie odročené potom na termín 06.11.2015.

Opätovne možno konštatovať, že jednotlivé úkony súdu (ktoré sú obsahom ústavnej sťažnosti) boli realizované v lehotách primeraných. Žiadna právna úprava (okrem písomného vyhotovenia rozsudku a jeho expedovania a neodkladného opatrenia) neobsahuje záväznú lehotu, v ktorej by ten ktorý zadaný úkon mal byť realizovaný. Vyhodnotením počtu jednotlivých dní a osobitne dní pracovných, berúc do úvahy aj inú činnosť asistentky (opisy v iných súdnych spisoch, účasť na pojednávaniach a pod.) a vyššieho súdneho úradníka (jeho oprávnenia konať a rozhodovať aj v iných veciach) v oddelení 9C boli jednotlivé namietané úkony realizované v lehotách primeraných a plynulých. Tunajší súd patrí medzi súdy najviac zaťažené, medzi súdy s najvyšším nápadom vecí, napriek tomu boli úkony bez zbytočných priedahov vykonané. Za plynulé treba považovať aj činnosti a úkony súvisiace s oceňovaním kombajnu, s prihliadnutím aj na doplnenie vyššie citovaného vyjadrenia zákonnej sudkyne.

Na základe uvedeného preto sťažnosť sťažovateľky nemožno považovať za dôvodnú.

Sťažovateľka požaduje finančné zadosťučinenie. Výšku ponechala na voľnú úvahu ÚS SR. Vzhľadom na uvedené, nie je možné sa k tejto otázke, resp. k primeranosti výšky finančného odškodnenia vyjadriť.

Ak by prípadne nárok sťažovateľky na nemajetkovú ujmu bol v konaní posúdený ako dôvodný, navrhujem pri určení jej výšky s poukazom na rozhodnutie IV. ÚS 471/2012 prihliadnuť na niekoľkoročnú nadmernú zaťaženosť tunajšieho súdu. Tunajší súd opakovane, najmenej od roku 2010, patrí medzi súdy najviac zaťažené, medzi súdy s najvyšším nápadom na jedného sudcu a tiež medzi súdy s najvyšším počtom vybavených vecí. Navrhujem, aby uvedené bolo vyhodnotené ako okolnosť hodná osobitného zreteľa pri rozhodovaní o priznaní primeraného finančného zadostučinenia. V prílohe pripájam dve tabuľky o prehľade nápadu a prehľade vybavených vecí v porovnaní s celoslovenským priemerom za roky 2010 až 2018, z ktorých vyplýva zaťaženosť tunajšieho súdu.

Súčasne navrhujem, aby v takomto prípade ústavný súd pri určení výšky finančného zadostučinenie prihliadol na skutočnosť, že vo veci bol dňa 04.01.2019 vyhlásený rozsudok a vec už bola predložená odvolaciemu súdu na rozhodnutia o podanom odvolaní.

Pri určení výšky nemajetkovej ujmy navrhujem prihliadnuť aj na skutočnosť, že dĺžka konania bola ovplyvnená aj správaním a konaním sťažovateľky ako je uvedené vyššie.

Taktiež bola ovplyvnená konaním a správaním žalovaného ako to bolo uvedené vyššie.

Navrhujem, aby pri určení výšky nemajetkovej ujmy bolo prihliadnuté aj na zložité skutkové okolnosti vyššie uvedené.»

Predsedníčka okresného súdu súčasne súhlasila s upustením od ústneho prejednávania ústavnej sťažnosti.

Súčasťou vyjadrenia okresného súdu bola aj podrobná chronológia úkonov v danej právnej veci a tiež bol predložený súdny spis okresného súdu, z ktorého vyplýva, že okresným súdom opísaná chronológia procesných úkonov zodpovedá obsahu spisu.

8. Krajský súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k ústavnej sťažnosti prípisom sp. zn. Spr 567/19 z 18. decembra 2019, v ktorom vyslovil súhlas s upustením od ústneho prejednávania ústavnej sťažnosti a v relevantnej časti uviedol:

„Spis bol tunajšiemu súdu predložený 1. apríla 2016 a bol pridelený senátu 11Co, sudkyňi spravodajkyňi [REDAKOVANÉ]. Spolu s odvolaním bola tunajšiemu súdu predložená aj námietka zaujatosti vznesená žalobkyňou (sťažovateľkou), o ktorej bolo rozhodnuté ihneď uznesením sp. zn. 11 NcC 14/2016 z 5. apríla 2016.

Na základe sťažnosti sťažovateľky podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch som preveroval plynulosť vybavovania vecí na tunajšom súde a dospel som k záveru, že jej sťažnosť na porušovanie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov bola neopodstatnená. O tom som sťažovateľku upovedomil prípisom sp. zn. Spr 218/15 z 18. októbra 2016.

Tunajší súd vo veci sp. zn. 11 Co 210/2016 rozhodol uznesením z 5. apríla 2017 tak, že zrušil napadnutý rozsudok zo 6. novembra 2015 a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Z uvedeného je zrejmé, že týmto dňom bola daná vec na tunajšom súde skončená. V dôsledku toho je vylúčené, aby tunajší súd mohol po tomto dni svojím postupom porušovať právo sťažovateľky na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov. Pretože sťažovateľka podala svoju sťažnosť ústavnému súdu až 30. septembra 2019, teda v čase, kedy konanie sp. zn. 11 Co 210/2016 bolo na tunajšom súde už skončené, zastávam názor, že vo vzťahu k tunajšiemu súdu bola táto sťažnosť podaná neopodstatnene.

Pri posudzovaní plynulosti vybavovania vecí na odvolacom súde z hľadiska jeho príspevia k celkovej dĺžke trvania konania vo veci treba brať do úvahy, že účelom odvolacieho konania je preskúmať obsah spisu, podané odvolanie/odvolania a na ich základe potom správnosť či nesprávnosť napadnutého rozhodnutia. Je zrejmé, že ide prevažne o činnosť sústredenú do krátkeho časového rozmedzia, zároveň však v prípade väčšieho počtu vecí nemožno všetky týmto spôsobom naštudovať a rozhodnúť ihneď po ich nápade. Avšak práve vzhľadom na účel odvolacieho konania a na to nadväzujúci spôsob práce odvolacieho súdu možno aj podľa judikatúry Ústavného súdu SR považovať za akceptovateľné aj obdobie nečinnosti v dĺžke približne 13 mesiacov (napr. I. ÚS 169/2014).

V tejto súvislosti považujem za potrebné upozorniť, že v rokoch 2013 až 2015 na občianskoprávny úsek tunajšieho súdu napadlo neprimerane vysoké množstvo vecí na jedného sudcu. V dôsledku toho sa veci napadnuté v tomto období (a tiež veci napadnuté v roku 2016) vybavovali v lehote presahujúcej 12 mesiacov od ich nápadu. Sudcovia sú povinní veci vybavovať podľa poradia, aby sa predišlo podozreniam z korupcie a klientelizmu. Vo veci sťažovateľky išlo o vyporiadanie BSM, takže vec podľa rozvrhu práce nepatrila do žiadneho osobitného režimu prednostného vybavovania. Na tom som sťažovateľku upozornil už vo svojom hore citovaním prípise Spr 218/15 z 18. októbra 2016.

Celková dĺžka konania na tunajšom súde (ako súde odvolacom) vo veci sp. zn. 11 Co 210/2016 dosiahla približne 12 mesiacov. Túto dobu s ohľadom na uvedené právne názory Ústavného súdu SR, ale aj opísané osobitosti odvolacieho konania nepovažujem za neprimeranú. V dôsledku toho zastávam názor, že postupom tunajšieho súdu v konaní 11 Co 210/2016 nedošlo k porušeniu práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Vzhľadom na to žiadam, aby Ústavný súd SR nezapočítal toto obdobie na ťarchu Okresného súdu Dunajského Streda ani v prípade, ak by dospel k záveru, že postupom Okresného súdu Dunajská Streda k takýmto prietahom došlo.

Len nad rámec uvedeného poukazujem na to, že vec sp. zn. 9 C 123/2009 bola tunajšiemu súde predložená opätovne 26. júna 2019, a to na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľky proti novému rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo 4. januára 2019, a je na tunajšom súde vedená pod sp. zn. 11 Co 154/2019. Z obsahu ústavnej sťažnosti ale nevyplýva, že by smerovala aj proti postupu tunajšieho súdu v konaní označenom ako sp. zn. 11 Co 154/2019. Preto vychádzam z toho, že postup tunajšieho súdu v tomto konaní nebude predmetom posudzovania Ústavného súdu SR. Sťažovateľka totiž vo vzťahu k tomuto konaniu nevyužila svoje právo podať sťažnosť predsedovi tunajšieho súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. Okrem toho, celková dĺžka tohto konania na tunajšom súde nateraz nedosahuje ani šesť mesiacov, čo vylučuje záver, že by v ňom mohlo dochádzať k zbytočným prietahom. “

9. Ústavný súd 30. decembra 2019 zaslal vyjadrenie okresného súdu a krajského súdu právnej zástupkyňi sťažovateľky, ktorá ústavnému súde doručila svoje vyjadrenie 29. januára 2020, v ktorom oznámila, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, a k argumentom všeobecných súdov uviedla, že «zo samotnej chronológie sú evidentné prietahy, a to nie len tie, ktoré v ústavnej sťažnosti vytýkala, ale aj ďalšie prietahy, kedy boli pokyny sudkyne vykonané s väčším časovým odstupom. Podľa názoru sťažovateľky nie je akceptovateľné a naplneniu právu strany na prejednanie veci bez zbytočných prietahov nesvedčí, keď pokyn sudcu je vykonaný s odstupom jeden alebo dva mesiace, prípadne aj viac. Akceptovateľné môže byť vykonanie pokynu do 2 týždňov, takéto odstupy sťažovateľka ani nevytýkala. Pri takomto postoji zamestnancov súdu sudcovia darmo vydávajú pokyny, keď tieto sú vykonané s dlhým časovým odstupom.

Odvolať sa na to, že v období medzi pokynom sudkyne a jeho vykonaním boli víkendové aj sviatočné dni, je taktiež neakceptovateľné a prietahy v konaní neodôvodňuje. Keď súdy dávajú stranám lehoty na vyjadrenie, oznámenie a pod. s dĺžkou 10-15 dní, neprihliada sa na to, že do tejto lehoty padnú aj víkendové dni alebo sviatky, práve preto sa na to nemôže prihliadať ani pri činnosti súdu.

Opätovné odvolávanie sa na nadmernú zaťaženosť súdu vysokým počtom vecí nemôže byť dôvodom na trvanie jednoduchej veci viac ako 10 rokov. Ako je to uvedené v samotnej ústavnej sťažnosti, podľa medzinárodného štandardu uplatnenia dohovoru o ochrane ľudských práv nadmerné množstvo vecí nezabavuje súd ani štát zodpovednosti za zbytočné prietahy v súdnom konaní, tento fakt nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie veci. V zmysle judikatúry Ústavného súdu SR ani právne a skutkovo sebanáročnejší spor nesmie trvať v právnom štáte takú dlhú dobu. Časový horizont toho, kedy sa účastníkovi konania dostáva konečného rozhodnutia vo veci, je neoddeliteľnou súčasťou meradiel celkovej spravodlivosti podľa čl. 46 ústavy. Čím je tento časový horizont dlhší, tým viac sa rozostrejajú kontúry spravodlivosti ako v očiach dotknutých účastníkov konania, tak aj vo všeobecnom vnímaní verejnosti. Neprimeraná dĺžka konania sa potom priamo odráža v dôvere občana v štát, v jeho inštitúcie a v právo.

Vo vyjadrení Okresného súdu Dunajská Streda je aj vyhlásenie, že aj strany svojim správaním prispeli k prietahom vo veci. K tejto poznámke uvádzam, že sťažovateľka – v spore žalobkyňa počas 10 rokov 3x žiadala o odročenie pojednávania, a to odôvodnene, týmto „spôsobila prietah vo veci“ celkom o 117 dní (49 + 46 + 22 dni) a žiadosťami o odročenie pojednávania cca rovnakým obdobím „prispel“ žalovaný. Čo sa týka poznámky, že pri znaleckom dokazovaní žalovaný so znalcom nespolupracoval, čím došlo k prietahom, k spolupráci ho súd neprinútil, nevyužil prostriedkov dané mu zákonom (poriadkové pokuty). Keď tieto údajné prietahy zo strany strán spočítame, ešte stále nevyjde obdobie ani 1 roka, v porovnaní s trvaním sporu 10 rokov je toto obdobie zanedbateľné a neodôvodňujú nevykonávanie úkonov súdu priebežne. O samotnej organizácii súdov funkcia vyššieho súdneho úradníka bola zaradená do organizácie práce súdov za účelom odbremenenia sudcov od menej kvalifikovaných úkonov a tým urýchlenia vybavovania sporov, z chronológie úkonov, priložených súdom k svojmu vyjadreniu ale vyplýva,

že oneskorením vykonávaním pokynov a úprav sudov vyšší súdny úradníci veci skôr predlžujú, ako by urýchlili.

Podľa názoru sťažovateľky pri určení výšky prípadného finančného zadostučinenia (ktorého výšku sťažovateľka ponechala na úvahu súdu) sa nemôže prihliadať ako na okolnosť hodnú osobitného zreteľa na nadmernú zaťaženosť súdu a táto okolnosť nemôže byť dôvodom zníženia jeho prípadnej výšky (o okolnosti nadmernej zaťažnosti a vysokého počtu prejednávanych vecí je uvedený názor vyššie - k tabuľkám o prehľade nápadu a prehľade vybavených vecí sa nemôžeme vyjadriť, nakoľko tieto tabuľky nám doručené neboli). Rovnako sa nemôže prihliadať na „správanie a konanie sťažovateľky“, ktorá svojim „správaním a konaním“ prispela k predĺženiu sporu cca o 4 mesiace. K poznámke, že po vydaní prvostupňového rozsudku sa vec momentálne nachádza na krajskom súde na základe odvolania, poznamenávam, že do prípadného potvrdenia prvostupňového rozsudku krajským súdom vec právoplatne skončená nie je a čas naďalej beží.

K vyjadreniu Krajského súdu Trnava, podľa ktorého v súvislosti s konaním č. 11Co 210/2016 bola sťažnosť podaná neopodstatnene, lebo bola podaná už po skončení konania, sťažovateľka poznamenáva, že krajský súd rozhodnutím veci v lehote cca 12 mesiacov tiež prispel k celkovej dĺžke konania. Podľa názoru krajského súdu (odvolávajúceho sa na judikatúru Ústavného súdu SR) trvanie odvolacej veci v dĺžke približne 13 mesiacov je akceptovateľné, avšak podľa názoru strany sporu (ako je sťažovateľka), ktorá čaká na právoplatné rozhodnutie svojej veci a na ukončenie svojho neistého právneho postavenia, sa zdá táto lehota až neprimerane dlhou. Preto sťažovateľka navrhuje prehodnotenie názoru súdu, vyjadreného v doterajšej judikatúre o dĺžke odvolacieho konania s prihliadnutím na záujmy sťažovateľov.».

10. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, stanoviskami účastníkov konania, ako aj s obsahom spisu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov.

14. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

15. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

16. K základným povinnostiam súdu a sudcu patrí preto aj povinnosť zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník, resp. strana konania obrátila na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu do 30. júna 2016 vyplývala z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (najmä z § 6, § 100 ods. 1, § 117 ods. 1 a § 119 ods. 1) a s účinnosťou od 1. júla 2016 vyplýva z ustanovení Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), najmä z jeho čl. 17 a § 157 ods. 1. Podľa čl. 17 CSP súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb a podľa § 157 ods. 1 CSP súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania.

17. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľky.

IV.

Posúdenie vecí ústavným súdom

Posúdenie postupu okresného súdu v napadnutom konaní

18. Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je rozhodovanie o žalobe o zrušenie a vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré iniciovala sťažovateľka a začalo na okresnom súde 13. júla 2009. Z právneho hľadiska predmetnú vec možno považovať za bežnú agendu rozhodovania všeobecných súdov.

V súvislosti s posúdením kritéria zložitosti veci ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na viacnásobnú potrebu vykonania znaleckého dokazovania a kontrolného znaleckého dokazovania možno konštatovať, že táto skutočnosť zvýšila kritérium zložitosti veci.

19. Správanie sťažovateľky ako strany konania je druhým kritériom, ktoré sa uplatňuje pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Okolnosťami majúcimi vplyv na plynulosť postupu konania bolo rozhodovanie o opakovaných námietkach zaujatosti vznesených sťažovateľkou, o jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaniach proti uzneseniam prijatým počas napadnutého konania, ako aj o odvolaní proti rozsudku okresného súdu. Pokiaľ sťažovateľka podala uvedené procesné návrhy, ústavný súd pripomína svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej využitie možností daných navrhovateľom procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie ich práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné priet'ahy (m. m. I. ÚS 31/01, II. ÚS 525/2016 a iné). Samozrejme, sťažovateľka si za takýchto okolností musela byť vedomá toho, že dôjde k predĺženiu predmetného konania.

20. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

21. Ústavný súd konštatuje, že napadnuté konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 9 C 123/2009 trvá viac ako desať rokov a dosiaľ nie je právoplatne skončené. Druhý rozsudok vo veci bol vyhlásený na pojednávaní 4. januára 2019, z dôvodu podania odvolania však dosiaľ nie je právoplatný a vec sa v súčasnosti nachádza na krajskom súde, na ktorom je vedená pod sp. zn. 11 Co 154/2019. Prvý rozsudok okresného súdu zo 6. novembra 2015 bol zrušený uznesením krajského súdu sp. zn. 11 Co 210/2016

z 5. apríla 2017 pre nepreskúmateľnosť rozhodnutia, neúplne zistený skutkový stav v otázke ocenenia bytového zariadenia, ako aj pri rozhodovaní o prikázaní nehnuteľnosti do vlastníctva toho-ktorého z manželov, čo ústavný súd hodnotí ako neefektívnu činnosť okresného súdu. Ústavný súd tiež poukazuje na skutočnosť, že celkové doterajšie trvanie predmetného konania je už samo osebe neprimerané, a to napriek tomu, že vec sa 13 mesiacov nachádzala na odvolacom súde.

22. Ústavný súd už judikoval, že povinnosťou všeobecného súdu je organizovať svoj procesný postup v súdnom konaní tak, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň obrátila strana sporu či účastník konania (m. m. IV. ÚS 341/04). Skutočnosť, že okresný súd patrí medzi najviac vyťažené veci a súdy s najväčším nápadom, na ktorú v danej veci poukázala predsedníčka súdu, nebolo možné prihliadať. Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom citovanú predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí, a teda – vykonanie spravodlivosti bez zbytočných prieťahov.

23. Vychádzajúc z predloženej ústavnej sťažnosti a pripojených dokumentov, ako aj zo stanovísk účastníkov konania a na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd konštatuje neefektívne správanie okresného súdu, ktoré v spojitosti s celkovou dĺžkou súdneho konania na okresnom súde (9 rokov) mali za následok zistenie zbytočných prieťahov, pretože okresný súd síce nepochybne konal, o čom svedčia zrealizované pojednávania, znalecké dokazovanie uskutočnené piatimi znalcami prebiehajúce od 8. septembra 2011, keď rozhodol o nariadení znaleckého dokazovania, do 3. júna 2015, keď bol okresnému súdu predložený v poradí (posledný) štvrtý znalecký posudok, ako aj dve meritórne rozhodnutia. Na druhej strane nemožno prehliadnuť to, že jednotlivé pokyny zákonnej sudkyne boli opakovane vykonávané v neprimeraných lehotách,

čo konštatoval aj predseda krajského súdu pri prešetrení sťažnosti sťažovateľky na prietahy v konaní, ktorú vyhodnotil ako opodstatnenú.

24. Ústavný súd v okolnostiach veci nepovažuje za nevyhnutné podrobne hodnotiť jednotlivé úkony okresného súdu a jeho procesný postup a zohľadňujúc pritom charakter a význam predmetu napadnutého konania, ako aj dĺžku napadnutého konania konštatuje, že postupom okresného súdu došlo k zbytočným prietahom v napadnutom konaní, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (bod 1 výroku nálezu).

Posúdenie postupu krajského súdu v napadnutom konaní

25. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namietala aj postup krajského súdu v odvolacom konaní, pričom konkrétne vymedzila ako namietané konanie vedené krajským súdom pod sp. zn. 11 Co 210/2016, ktoré prebiehalo od 1. apríla 2016, keď bol súdny spis predložený odvolaciemu súdu, do 9. mája 2017, keď bol spis vrátený okresnému súdu, spolu teda 13 mesiacov. Krajský súd najprv rozhodoval o námietke zaujatosti vznesenej sťažovateľkou, a to uznesením sp. zn. 11 NcC 14/2016 z 5. apríla 2016, a následne vo veci rozhodol uznesením sp. zn. 11 Co 210/2016 z 5. apríla 2017, ktorým rozsudok okresného súdu zo 6. novembra 2015 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

26. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd nepovažuje dĺžku napadnutého konania krajského súdu za neprimeranú, resp. dosahujúcu intenzitu zbytočných prietahov. Aj v zmysle judikatúry ústavného súdu treba doterajšiu dobu rozhodovania krajského súdu o odvolaní sťažovateľky považovať za akceptovateľnú (napr. I. ÚS 169/2014), ktorá zásadným spôsobom neprispela k celkovému predĺženiu napadnutého konania, ktoré v zmysle judikatúry ústavného súdu (napr. III. ÚS 43/2015, I. ÚS 123/2015), ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva (rozsudok vo veci Kiš v. Slovenská republika z 13. 10. 2009 o sťažnosti vedenej pod č. 3673/05; rozsudok vo veci Gajdoš v. Slovenská republika z 26. 6. 2009 o sťažnosti vedenej pod č. 19304/04, rozsudok Frigo vs. Slovenská

republika z 8. 10. 2013 o sťažnosti vedenej pod č. 16111/11) posudzuje ústavný súd ako jeden celok.

27. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnej sťažnosti v tejto časti nevyhovel (bod 4 výroku tohto rozhodnutia).

V.

Prikázanie vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

28. Podľa čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

29. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

30. Hoci ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy bolo postupom okresného súdu porušené, ústavný súd vo výroku tohto nálezu v tomto štádiu konania neprikázal, aby okresný súd vo veci konal bez zbytočných prieťahov v zmysle čl. 127 ods. 2 druhej vety ústavy, poukazujúc na skutočnosť, že spis napadnutého konania bol s predkladacou správou okresným súdom predložený na rozhodovanie o odvolaní krajskému súdu 21. júna 2019, a teda okresný súd v rámci svojej dispozície vykonal všetky potrebné procesné úkony.

31. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie [obdobne § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde].

32. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

33. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti požaduje priznanie primeraného finančného zadost'učinenia, ktoré odôvodňuje dĺžkou napadnutého konania. Ústavný súd nepovažuje za možné zaoberať sa touto požiadavkou sťažovateľky vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľka neuviedla výšku finančného zadost'učinenia, ktorého sa domáha. V súlade s § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde je sťažovateľ povinný špecifikovať nielen dôvody, ale aj uviesť výslednú sumu, ktorú požaduje priznať, čo v danom prípade sťažovateľka ponechala na úvahu ústavného súdu (bod 2 výroku tohto rozhodnutia).

VI.

Trovy konania

34. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

35. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov právneho zastúpenia sťažovateľky vychádzal z § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13 ods. 2 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

36. Ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby vykonané v roku 2019 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti) a jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2020 (stanovisko k vyjadreniam okresného súdu a krajského súdu).

37. Podľa Štatistického úradu Slovenskej republiky bola v 1. polroku roka 2018 (§ 1 ods. 3 vyhlášky) priemerná mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky vo výške

980 € (z toho jedna šestina v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky sa rovná sume 163,33 € a jedna stotina v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky sa rovná sume 9,80 €). Priemerná mesačná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky v I. polroku roka 2019 bola vo výške 1062 € (z toho jedna šestina v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky sa rovná sume 177,00 € a jedna stotina v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky sa rovná sume 10,62 €). Sťažovateľke tak patrí ako náhrada trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby v celkovej výške 533,88 € (bod 3 výroku tohto nálezu).

38. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP).

39. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. februára 2020

Mojmír Mamojka
predseda senátu